

VISIE- EN VERBINDINGSGROEP

7 OKTOBER 2024

Het doel van de visie- en verbindingsgroep bijeenkomst was om samen een stap verder te komen in het vervolg van de Werkplaats SAMEN en te verkennen waar kansen liggen om de meerwaarde van SAMEN verder te vergoten. Zo klinkt de wens om de verbinding concreter te maken, hobbels te bespreken en samen oplossingen vinden, zodat we met energie en enthousiasme verder kunnen in een volgende projectperiode.

Netwerkvorming en lerende en innovatieve organisaties en medewerkers

Een van de opgaven in de Hervormingsagenda Jeugd is om in de jeugdzorg een structuur te creëren die voortdurend leren ondersteunt en samenwerking stimuleert om elkaar verder te helpen. Iets waar SAMEN op regionaal niveau al jaren aan werkt. Projectleider Leren en Implementeren (L&I) Noortje Pannebakker gaf een presentatie over de laatste ontwikkelingen. Zij benadrukte de noodzaak van netwerkvorming en een lerende aanpak, middels bijvoorbeeld leernetwerken, om de zorg voor jeugd te verbeteren en duurzame veranderingen in de sector door te voeren.

De geleerde lessen over het oprichten en onderhouden van leernetwerken en vervolgens het benutten van de opbrengsten zijn vanuit de ontwikkellijn L&I samengebracht in het LISO-framework, beschikbaar via [deze link](#). Momenteel wordt een handboek ontwikkeld ter ondersteuning van het gebruik van dit framework.

Vanuit SAMEN zijn de afgelopen periode verschillende projectaanvragen ingediend rondom het thema leren en implementeren om deze vertaalslag naar de praktijk te maken, zoals de kennistransfer van leernetwerken naar organisaties en de inzet van leernetwerken in organisaties om te leren en verbeteren. Een voorbeeld hiervan is een project vanuit Werkplaats SAMEN waarbij de praktijkinstellingen iHub en Enver investeren in hun rol als lerende organisatie (LO). iHub werkt al enkele jaren met leernetwerken, terwijl Enver hier binnenkort mee start. De ervaringen van iHub helpen beide organisaties om te groeien als LO, zij vergroten de kennis over succesfactoren van leernetwerken en leiden tot de ontwikkeling van kennisproducten om te delen met andere instellingen. Door hun leerstructuur te versterken kunnen zij de beste zorg blijven bieden aan gezinnen. Voor succesvol leren is voldoende ruimte en ondersteuning essentieel, een punt dat de aanwezigen benadrukten.

Vervolgprogrammering 2025-2028

De subsidieoproep voor de vervolgprogrammering zal naar alle waarschijnlijkheid opengesteld worden in Q1 of Q2 van 2025, in tegenstelling tot eerder berichtgeving over Q3 en Q4 in 2024. De start van de vervolgprogrammering zal daardoor op zijn vroegst in de tweede helft van 2025 zijn. Ook zal er waarschijnlijk geen startimpuls worden gegeven, er lijken wel mogelijkheden tot verdere voorbereiding via subsidie ter versterking van samenwerking RKJ's en KBL (December 2024 - April 2025).

In voorbereiding op deze bijeenkomst is afgelopen maanden input opgehaald bij praktijkorganisatie, jongeren, ouders en gemeenten. De uitkomsten van deze gesprekken zijn hieronder weergegeven. Binnenkort volgt een nadere verkenning met kennis- en onderwijsinstellingen over hun aansluiting bij SAMEN en kansen in de samenwerking.

VISIE- EN VERBINDINGSGROEP 7 OKTOBER 2024

De belangrijkste onderwerpen/vraagstukken die naar voren zijn gekomen uit de eerste verkenningen zijn:

Versterken van het normale leven (normaliseren en informele steun)

Praktijkorganisaties

- Inzet op preventie
- Opvoeden is moeilijk (niet alles naar de jeugdhulp)
- Informele steun (Circulaire zorg)
- Mentale gezondheid bij jongeren
- Voorkomen van gedwongen hulp (door versterken professionals)
- Voorkomen van residentiële zorg

Gemeente

- Laagdrempelige steun/zorg in de leefomgeving van het gezin
- Collectiveren van steun/zorg in gehele sector > steun van lotgenoten
- Versterken eigen kracht ouders, jongeren & informele netwerk

Jongeren/ouders

- Stigma tegengaan

Integraal werken

- Interprofessioneel samenwerken
- Opschalen/ afschalen
- Omgaan met risico's (onveiligheid)
- Systeemgericht werken
- Shared decision making
- Gezamenlijke verklarende analyse

- Verbinden jeugdhulp met onderwijs, welzijnswerk, volwassen GGZ
- Brede analyse van het gezin
- Uitstroom en af- en opschalen
- Duidelijkheid wet- en regelgeving IW: angst om informatie uit te wisselen

- Empowerment van het eigen netwerk (informele steun)
- Betrokkenheid van jongeren bij beleid
- Samenwerken met ervaringsdeskundigen

Overige

- Omgaan met schaarste (middelen, personeel) en kwaliteit van zorg
- Voorkomen van (extra) schade/ "first do no harm"
- Ervaringsdeskundigheid
- Collectieve hulp
- "Blended Care"
- Inzet AI in de jeugdhulp
- Traumasensitief werken

- Geen vakjargon, taal van de klant spreken

- Taalgebruik en houding
- Klik/match van hulpverlener en jongere

Wat opviel bij de praktijkorganisaties, is dat zij allemaal met dezelfde (randvoorwaardelijke) problemen te maken hebben, met name de schaarste aan personeel, tijd en middelen. Dit leidt soms tot moeilijke keuzes over de ruimte voor (tijds)investeringen in netwerken zoals Werkplaats SAMEN en tijd die er is/wordt gemaakt voor (gezamenlijk) leren en innoveren. Bij de gesprekken met jongeren en ouders kwam het onderwerp taalgebruik en houding sterk naar voren. Dit aspect kan een hulptraject maken of breken en zou een mooi overkoepelend thema kunnen zijn. De vraagstukken van gemeenten sluiten goed aan op de vraagstukken die ook leven bij de praktijkorganisaties en de jongeren.

VISIE- EN VERBINDINGSGROEP 7 OKTOBER 2024

5 kandidaat onderwerpen

Vanuit de input zijn er vijf kandidaat onderwerpen bepaald. Het streven is om in de vervoloprogrammering 1 of 2 onderwerpen centraal te stellen. Met (daarnaast) mogelijk ruimte voor een vrij in te vullen onderwerp gekozen en geleid door ervaringsdeskundigen ouders en jongeren.

Integraal werken

Informele steun

Samenwerken met Ervaringsdeskundigen

Mentale gezondheid bij jongeren

Collectieve hulp

De aanwezigen zijn in groepjes uiteen gegaan en hebben zelf een onderwerp gekozen. Tijdens de brainstorm hebben zij zich de vraag gesteld welk probleem zij centraal zouden willen stellen binnen het gekozen onderwerp. Daarnaast werd hen gevraagd wat er nodig is om deze vraag of dit probleem te beantwoorden of op te lossen.

De volgende onderwerpen werden geselecteerd, samen met de toelichting van de aanwezigen:

Integraal werken

In de discussie werd het belang van integraal werken rond het gezin benadrukt, waarbij verschillende organisaties samenwerken en niet alleen hun eigen expertises inzetten. De focus ligt op het gezin als centraal punt en het creëren van een 'team jeugd/gezin'. Hierbij is het van belang om stil te staan bij wat er al ontwikkeld is, lopende initiatieven en onderzoeken en het effectief benutten van kennis en inzichten.

Samenwerken met ervaringsdeskundigen

Hier richtte men zich op de samenwerking met ervaringsdeskundigen en de betekenis van gelijkwaardigheid. Het is een gelaagd begrip, bestaande uit kennis, houding en vaardigheden. Waarin het in het bijzonder gaat om houding. Vanuit je eigen positie ergens naar kijken, concretiseren en verwachtingen uitspreken. Hoe geef je betekenis aan elkaars' begrippen? Containerbegrippen zoals vertrouwen en transparantie: hoe vertaal je dat echt? Dit zou kunnen worden opgepakt door het benutten van bestaande informatie, pilots uitvoeren (in de praktijk) en hiervan overkoepelend leren (werkplaats), samen met jongeren en ouders.

Mentale gezondheid jongeren

De focus bij deze groep was op de mentale gezondheid van jongeren en schoof hier de andere thema's ook bij zoals: collectief werken, normaliseren en informele steun. Ze bespraken de druk die jongeren ervaren vanuit verschillende levensgebieden, zoals school, thuis en online, en hoe deze factoren invloed hebben op hun mentale gezondheid. De groep benadrukte de noodzaak van praktijkgericht onderzoek en samenwerking tussen verschillende domeinen, zoals jeugdhulp en onderwijs, om steun te organiseren in de leefwerelden van jongeren. Ze onderstreepten de behoefte om door te pakken, ondanks verantwoordingsdruk en belemmeringen door bestaande structuren.

VISIE- EN VERBINDINGSGROEP 7 OKTOBER 2024

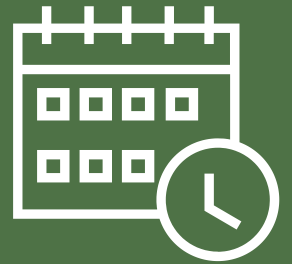

Samenvatting

De verschillende kandidaat onderwerpen kwamen dus allen op een bepaalde manier terug en kunnen mogelijk meer gebundeld/gekoppeld worden. Hiertoe is een nadere verkenning nodig met de partners. Daarbij is het van belang om ook mee te nemen welke onderzoeken en initiatieven rondom de verschillende onderwerpen al lopen om dubbeling te vermijden. Daarnaast lopen er vanuit SAMEN en haar partners enkele aanvragen op de verschillende onderwerpen en is het belangrijk bij een verdere afkadering van inhoudelijke vraagstukken ook mee te nemen of die aanvragen gehonoreerd worden. Aan het einde van dit jaar zal er meer duidelijkheid zijn daarover.

Er is al veel kennis beschikbaar; de uitdaging is om deze kennis optimaal te benutten en een volgende stap te zetten.

Er zullen verdiepende sessies worden gepland aan het begin van het 2025, waarbij gewerkt zal worden het concretiseren van de vraagstukken in de regio en meer specifiek diegenen die we centraal willen stellen in een vervolprogrammering. Met aandacht voor de manier waarop we het gezamenlijk leren en verbeteren op gekozen onderwerpen kunnen vormgeven. Welke commitment vraagt dit en kan die gegeven worden?

Volg ons op [LinkedIn](#) voor nieuwsberichten en bijeenkomsten, blijf zo op de hoogte van onze activiteiten naast de nieuwsbrief. Deel eenvoudig onze posts in jouw netwerk.

De verdiepingssessie worden ingepland in februari 2025

